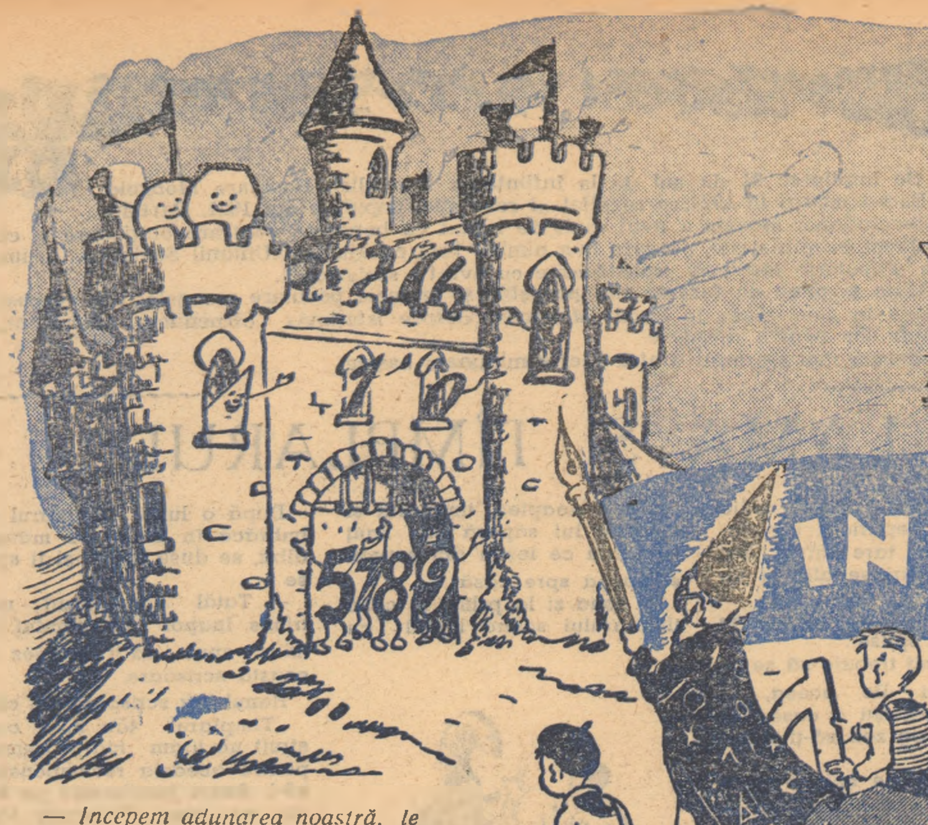
Proletari din toate ţările, uniţi-vă!
La lupta pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VII nr. 95 (447) sîmbătă 26 noiemb. 1955 * 4 pag. 15 bani

IN ŢARA CIFRELOR

— Incepem adunarea noastră, le spuse copiilor tovarăşa profesoară de matematică, Petruţ Eugenia.

— Staţi puţin! se auzi un glas de undeva, şi un moşneag intră grăbit pe uşă. Mă numesc „Matematica glumeaţă", se recomandă el.

Mantia-i roşie şi coiful ascuţit erau presărate cu cifre. Purta şi ochelari...

— Dar mai întîi să vă povestesc ce am păţit în drum spre voi, începu el. Trecînd printr-o pădure, am zărit într-un copac capul unei veveriţe. Am început să înconjur pomul, curios să văd coada stufoasă a veveriţei, dar afurisita se trăgea mereu înapoi, aşa că am înconjurat de patru ori pomul, dar tot n-am reuşit să văd coada veveriţei. Ce credeţi voi, m-am învîrtit în jurul veveriţei sau nu?

— Nu! Nu! strigară cei din sală.

— Ba da! zise moşul. Gîndiţi-vă: veveriţa se afla în pom, iar eu am descris în jurul lui un cerc. Asta înseamnă că m-am învîrtit şi în jurul veveriţei. Ei, dar acum să lăsăm gluma, căci Doina vrea să vă spună...

Care dintre voi ştie să împartă pe 12 în aşa fel, încît să obţină 2 de 7? îi întreabă „Matematica glumeaţă" pe copii.

„E şiret moşul, dar îi arăt eu!" gîndi Cornel ieşind spre tablă.

— Iată cum se poate, şi scrise:

Cum au devenit necunoscute

(Ce a povestit la adunare Doina Constantinescu)

Arta rezolvării ecuaţiilor sau algebra s-a născut la babilonieni. Matematicianul uzbec Al Horezmi a scris la începutul secolului IX o carte de algebră numită „Kitab aldjebr valmucabala", ceea ce înseamnă „Carte despre restabilire şi contrapunere". El a explicat termenul de „restabilire" prin transformarea unui număr negativ într-unul pozitiv, prin trecerea dintr-o parte a ecuaţiei în cealaltă.

Termenul algebră ca denumire a artei de a restabili, a trecut la arabi şi în medicină. Punerea la loc a osului unei mîini rupte sau a unui picior rupt însemna, de asemenea, restabilire, iar această artă a medicului, („algebristului") era numită „algebră".

Multă vreme, necunoscuta nu avea nici un semn. Primii care au folosit semne pentru notarea ei au fost babilonienii. Egiptenii aveau un semn special numit „grămadă". Matematicenii care au scris în limba arabă, printre care şi cei din Asia Centrală, o numeau „obiect". Prima literă a acestui cuvînt a dat naştere, în transcriere europeană, la notarea necunoscutei cu X. De abia în secolul XVIII necunoscutele au început să fie notate cu ultimele litere ale alfabetului latin: x, y şi z.

Nici semnele operaţiilor nu erau cunoscute o vreme. Semnul = a început să fie folosit de abia în secolul XVII. In loc de + se scria „et" adică „şi" în limba latină, care apoi a fost prescurtat în „t" şi în cele din urmă s-a transformat în +.

ISTORIA geometriei

(Ce a povestit la adunare Cîndea Rodica).

Nenumărate au fost necesităţile care l-au determinat pe om să descopere noţiunile de geometrie. Astfel, chinezii, încă cu 5.000 de ani în urmă, se ocupau de cultivarea orezului. Dar orezul cere multă apă. Trebuiau făcute irigaţii, canale, diguri.

Egiptenii aveau şi ei necazuri în fiecare an cu revărsarea Nilului, care ştergea hotarele suprafeţelor de pămînt şi care trebuiau reconstituite. Aceste necesităţi practice i-au împins pe oameni la descoperirea cunoştinţelor necesare pentru trasarea unor figuri geometrice. Sînt mai multe dovezi care ne mărturisesc că oamenii din antichitate aveau unele cunoştinţe de geometrie. Astfel e piramida lui Cheops din Giseh, înălţată cu 4500 de ani în urmă. Dar oamenii au început să se ocupe şi de astronomie, unde aveau nevoie de figuri mai complicate: cercuri, unghiuri.

Thales din Milet a adus din Egipt primele cunoştinţe de geometrie în Grecia. El a studiat asemănarea triunghiurilor. Apoi Pitagora a creat teorema pe care o învăţăm şi noi. Principiile de bază ale acestei ştiinţe au fost formulate de marele învăţat grec, Euclid. In secolul trecut, marii matematicieni N. Ivanovici Lobacevski şi Ianoş Bolyai au constatat că poate exista şi o altă geometrie decît aceea a lui Euclid, şi pe care au numit-o neeuclidiană.

Geometria dezvoltîndu-se mereu, a contribuit la progresul ştiinţei şi tehnicii din zilele noastre.

Spuneţi-mi acum, care număr nu-şi schimbă valoarea dacă cifrele sînt inversate? mai întrebă moşul.
— Ştiu eu! zise Mircea. ?

Comunicări

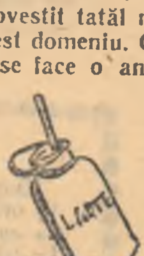
• Tovarăşul inginer Enescu Constantin, invitat la adunare le-a spus copiilor:

— Ştiu că fiecare dintre voi are gînduri mărețe. Vreţi să deveniţi oameni cu calităţi înalte: strungari, ingineri...

Sînt unii însă care gîndesc aşa: „Ce-mi trebuie mie matematică? Ştiu atîta carte cîtă îmi trebuie ca să socotesc cîte piese voi strunji pe zi!". Dar lucrurile nu stau aşa! Ca să lucrezi o piesă la strung, trebuie să-i citeşti desenul, să măsori cu precizie, căci ajunge să greşeşti cu o sutime de milimetru, ca piesa să devină rebut.

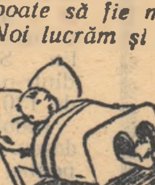
De asemeni trebuie să cunoşti cu cîte turaţii pe minut poţi să lucrezi la materiale cu rezistenţe diferite.

• Desigur, nu v-aţi gîndit niciodată că la fabricarea produselor lactate e nevoie de matematică. Iată însă ce mi-a povestit tatăl meu, care lucrează în acest domeniu. Chiar la primire, laptelui i se face o analiză, din care se constată dacă are sau nu 3,5 grade. Apoi se trece la transformarea lui în unt sau brînză. Dacă nu ştii matematică, nu vei putea calcula de cîte kilograme de lapte e nevoie la 80 de kg brînză sau la 60 kg. de unt.

(Pionierul Nistor C.)

• L-am întrebat pe tovarăşul tehnician al cooperativei „Tîmplarul": la ce le foloseşte matematica, şi el mi-a răspuns: La noi e nevoie nu numai de matematică, ci şi de precizie. Iată, acum lucrăm paturi de copii; dacă tîmplarul greşeşte şi face patul mai scurt, atunci copilul care va dormi în el n-o să aibă unde să-şi întindă picioarele. Nici piciorul unei mese nu poate să fie mai scurt decît celelalte. Noi lucrăm şi lemnărie pentru noile case ce se construiesc. Gîndeşte-te ce s-ar întîmpla dacă uşa ar fi mai mare sau mai mică decît locul făcut în perete?

(Pionierul Ţăranu Cornel)

Mare concurs

— Şi acum, va urma un mare concurs! Cel care va dezlega primul şi bine cele trei probleme pe care vi le voi da, va primi titlul de „Cel mai bun matematician al adunării noastre", zise „Matematica glumeaţă".

1. 12 copii au primit 7 mere mari. Ei au hotărît să împartă merele în aşa fel, încît fiecare măr să nu fie împărţit în mai mult decît 4, şi să primească fiecare părţi egale. Cum vor împărţi copiii merele?

2. Impărţiţi numărul 1888 în două, în aşa fel încît să vă dea de 2 ori cîte 1000.

3. Intr-o zi am cerut mamei o bucată de sfoară. Ea mi-a răspuns supărată: „Abia ieri ţi-am dat un ghem, ce-ai făcut cu el?"

Uite ce am făcut, i-am zis eu: jumătate mi-ai cerut chiar dumneata înapoi, iar jumătate din ce mi-a rămas mi-a luat bunica ca să lege borcanul cu gogoşari. Din bucata pe care o mai aveam, i-am dat tatei jumătate, iar cu 2/5 din ce mi-a rămas am legat scîndura de la gard; aşa că mai am 30 cm.

Care a fost lungimea sforii pe care mi-a dat-o mama?

— Atenţiune! „Cei mai buni matematicieni ai adunării noastre" sînt Petri Rodica şi Galia Pavel, vesti nu peste mult timp „Matematica glumeaţă". Şi cu asta, adunarea noastră s-a sfîrşit.

— Dar cine o fi moşul? întrebă o fetiţă dintr-a IV-a pe colega ei, ieşind din sală.

— Eu, dar nu sînt moş, spuse cu voce gravă cineva din spatele lor. Intorcîndu-se, copiii au recunoscut în fostul „moş", căruia îi lipseau acum coiful şi ochelarii, pe Ursu Flavian.

Adunarea clasei a VI-a „B" de la Şcoala de 7 ani nr. 1 din Bistriţa a fost interesantă. Copiii s-au pregătit din timp şi cu seriozitate. Dezlegările problemelor de la concurs aflaţi-le singuri la adunările voastre de matematică.

Pag. redactată de
Irina RADULIAN
Ilustraţii: G. BURSCHI

10 ani de la înființarea F.D.I.F.

Astăzi se împlinesc zece ani de la înființarea Federației Democrate Internaționale a Femeilor. Organizația aceasta s-a născut din dorința milioanelor de femei de a se uni în lupta pentru apărarea păcii, pentru asigurarea unei vieți fericite copiilor lumii.

Prin organizarea diferitelor acțiuni comune, prin întîlniri și schimburi de scrisori, femeile din toată lumea se cunosc mai bine între ele, își cunosc mai bine viața, năzuințele. Adesea aceste scrisori sînt apeluri emoționante adresate tuturor oamenilor cinstiți, de a lupta cu hotărîre pentru apărarea păcii, a viitorului senin.

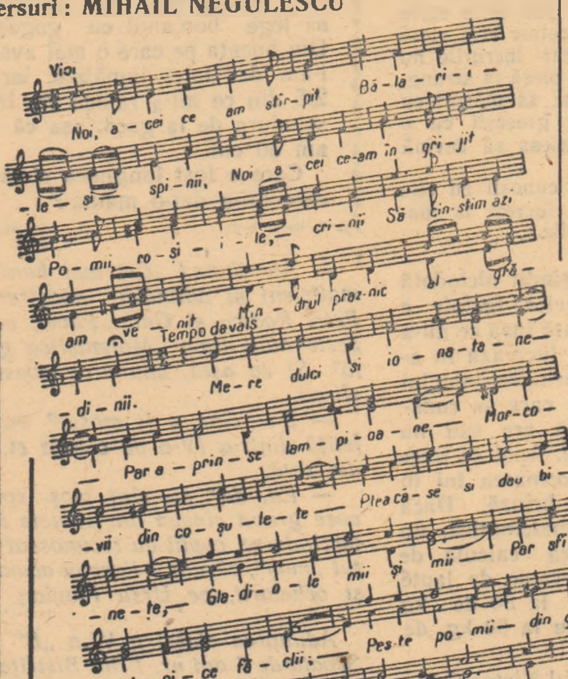
Elza Krisholek din R. D. Germană scrie de pildă unei femei din Germania occidentală: „Locuiesc în Berlin. Războiul mi-a adus și mie multe suferințe. In anul 1945, băieții mei erau mici de tot, unul nu împlinise nici măcar șase ani, iar al doilea avea numai 9 luni. Ura față de acei care au provocat războiul și grija pentru soarta copiilor — iată ce mă face să lupt pentru pace, pentru ca toate lucrurile create de noi să nu fie din nou distruse".

Iar Sok-Sun-Hva, țărancă din Coreea, scrie: „Războiul mi-a pricinuit suferințe cumplite. Doi băieți și o fată mi-au pierit în închisoarea din Sincensk. — Mare este durerea unei mame cînd îi mor copiii din cauza unei boli. Insă durerea mea este și mai mare, căci copiii mei au fost omorîți în mod bestial în închisoare. Nu, război nu trebuie să mai fie".

Rîndurile acestea, născute din încercări și suferințe, grăiesc limpede despre hotărîrea mamelor de a nu mai îngădui un nou măcel.

Sărbătoare în grădină

Muzica: GRIGORE IOSUB
Versuri: MIHAIL NEGULESCU

Refren:

Noi, acei ce am stîrpit
Bălăriile și spinii,
Noi, acei ce-am îngrijit
Pomii, roșiile, crinii,
Să cinstim azi, am venit
Mîndrul praznic
al grădinii.

Mere dulci și ionatane
Par aprinse lampioane,
Morcovii din coșulețe
Pleacă-se și dau binețe,
Gladiole mii și mii
Par sfielnice făclii;

Peste pomii din grădină
Toamna a cernut rugină.

Refren:

Joacă napul cu-o păstaie
Mlădioasă și vioaie,
Bobul fruntea-ncet și-o lasă
Pe o roșie frumoasă,
Și un greiere bondoc
M-a chemat la cazacioc.
M-a chemat și luna plină,
Coborîtă în grădină.

Refren:

— Hei grădină, dragă fiind
Cheamă-i pe copii să vină
Roadele să-ți prețuiască
Și să te sărbătorească.

Dă-le mere dulci și mari } bis.
Harnicilor grădinari!

Se împlinesc 31 de ani de la înființarea Republicii Populare Mongole. Ea s-a născut în 1924, ca rezultat al revoluției populare din 1921. Partidul Popular Revoluționar Mongol a avut mult de luptat cu bandele contrarevoluționare și cu uneltirile Japoniei militariste, pe care le-a nimicit însă cu ajutorul Uniunii Sovietice. Acum, Republica Populară Mongolă construiește cu avînt socialismul.

Nenumărate și pline de farmec sînt poveștile și basmele populare mongole. Ele vorbesc despre robia în care zăcea în trecut Mongolia, despre istețimea oamenilor din popor, despre lupta lor pentru dreptate.

Reproducem mai jos unul dintre aceste minunate basme.

LAMA ȘI TÎMPLARUL

In vremuri de demult, trăia într-o țară depărtată un lama[1]) crud și tare zgîrcit. Tot în acele locuri se afla și un tîmplar.

Intr-o zi, lama îl întîlni pe tîmplar și-i spuse:

— Oamenii trebuie să se ajute între ei. De aceea, tu să-mi construiești o casă, iar eu am să rog zeii să-ți trimită bogății.

— Cîtă vreme mîinile mele vor mai ține încă toporul, nimeni nu-mi va putea răpi fericirea, răspunse tîmplarul și plecă.

Atunci lama se înfurie. El era obișnuit ca toți oamenii să-i lucreze degeaba. Luă deci imediat hotărîrea să se răzbune pe tîmplarul cel îndărătnic.

Se duse la han și îi zise:

— In noaptea aceasta am fost în ceruri. L-am văzut pe răposatul tău tată. Hanul-tată mi-a ordonat să-ți transmit această scrisoare — și lama întinse hanului o scrisoare pe care o alcătuise el însuși.

„Vreau să construiesc în ceruri un hram, dar nu am aici tîmplar. Trimite-mi tîmplarul tău. Lama îi va spune cum să găsească drumul pînă aici".

După citirea scrisorii, hanul dădu ordin ca tîmplarul să fie adus la el. Cînd acesta veni, hanul îi spuse:

— Tatăl meu vrea ca tu să-i construiești un hram în cer. Iată scrisoarea lui.

— Cum pot ajunge însă pînă în cer? întrebă el.

— Este foarte simplu, zise lama. Hanul din cer mi-a poruncit să te închid într-un șopron și apoi să dau foc șopronului. Ai să te înalți spre cer pe un cal de fum.

— Fie precum spui, zise tîmplarul. Veniți mîine la prînz să mă conduceți spre cer.

Ajuns acasă, tîmplarul zise nevestei:

— Lama cel crud vrea să mă omoare. Ajută-mă să scap de această primejdie.

Toată noaptea, tîmplarul și nevasta lui săpară un șanț subteran ce ieșea din șopron și ducea spre casă.

A doua zi la prînz, la casa tîmplarului sosiră hanul cu

suita, lama și soldații. Soldații îl închiseră pe tîmplar în șopron, iar lama aduse un vreasc de iarbă uscată și dădu foc șopronului.

Cînd fumul acoperi totul din jur, tîmplarul se strecură în casă prin șanțul subteran și privi de acolo cum ardea șopronul. Hanul și suita se uitau tot timpul în sus, dorind să vadă cum se va înălța tîmplarul spre cer.

Lama cel șiret privea și el în sus și striga:

— Priviți-l pe tîmplar cum se înalță, priviți-l! Fumul l-a înconjurat și-l ridică spre cer!

Tîmplarul a stat o lună de zile în casă, fără să iasă deloc afară. De trei ori pe zi, se spăla pe față și pe mîini cu lapte de iapă. In scurt timp, se făcu mai alb ca un nor de primăvară.

După o lună, tîmplarul se îmbrăcă în haine de mătase albă, se duse la țar și îi spuse:

— Tatăl din ceruri m-a trimis înapoi pe pămînt. El mi-a spus să-ți înmînez această scrisoare.

Hanul luă scrisoarea și citi:

„Tîmplarul tău mi-a construit un hram foarte frumos, pentru aceasta recompensează-l. Acum trimite-mi-l pe trei zile pe lama. Un hram fără lama este mai prost decît o iurtă goală. Să vină pe aceeași cale pe care a venit și tîmplarul".

Hanul îi dădu tîmplarului cinci cămile încărcate cu mătăsuri și îi spuse să-l cheme pe lama.

Văzîndu-l pe tîmplar viu și nevătămat, cu fața atît de albă și îmbrăcat în haine albe, lama rămase foarte surprins și se întrebă: „Cum a putut

să scape cu viață? Doar din șopronul ars n-a rămas decît cenușă!".

Arătîndu-i scrisoarea primită din cer de la hanul-tată, hanul îi spuse lui lama să se pregătească cît mai repede de drum.

A doua zi la prînz hanul cu suita, tîmplarul și soldații veniră să-l petreacă pe lama. Soldații îl închiseră în șopron, iar tîmplarul aduse un vreasc de iarbă uscată și dădu foc șopronului.

Și lama cel crud pieri în flăcări și în fum.

[1]) *Lama — călugăr.*

MICROSCOPUL cel mai simplu

Dacă lăsați să cadă o picătură de apă în orificiul unei bucăți de tablă, picătura va căpăta forma unei lentile biconvexe. La fel ca și o lentilă, ea va mări de 50-60 ori obiectele examinate. Picăturile de apă pot servi ca obiectiv pentru construirea unui microscop simplu.

Nu este greu să construiți un astfel de microscop. Iată în desen: placa (A), suportul (B), tubul (C) și brățara mobilă pentru prinderea în focar a obiectului.

Placa (A) o decupați dintr-o bucată de tablă, în care faceți orificii: unul în partea de jos pentru nituri sau bolțuri și trei pentru lentilele de apă, cu un diametru de 1, 2 și 3 milimetri. Orificiile pentru lentile trebuie să fie bine șlefuite, cu glaspapir fin. Suportul (B) îl tăiați de asemenea dintr-o bucată de tablă, avînd lungimea de 130 mm. și lățimea de 30 mm.

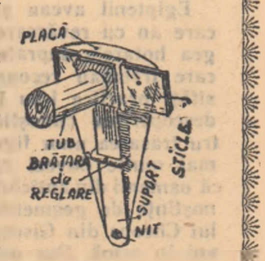
Indoiți ghiarele așa cum vedeți și în desen și faceți două orificii, unul (jos) pentru nit, iar altul pentru ocular. Distanța între centrele orificiilor — 90 mm.

Brățara se face dintr-o bucată de sîrmă groasă și se îmbracă pe partea alungită a suportului: ea trebuie să se miște liber, cu ușurință.

Tubul microscopului (C) se construiește din carton iar la unul din capete are un capac, în care este tăiat un orificiu rotund. Cu celălalt capăt se lipește de suportul cu brățara și se leagă cu un nit. Suportul trebuie să se învirtească în jurul nitului. Orificiul din capacul tubului trebuie să corespundă cu orificiile de pe placă. Acum microscopul e gata.

Luați două bucăți de sticlă obișnuită, de mărimea 75x25 mm. Intre sticle puneți de exemplu, o bucățică de foaie de ceapă. După aceea puneți sticluțele în ghiarele suportului, astfel ca foaia de ceapă să nimerească între ocular și unul din orificiile de pe placă. Cu un chibrit ascuțit puneți cu atenție cîte o picătură de apă în fiecare orificiu (picăturile de glicerină sînt și mai bune).

In microscop trebuie să privești din partea picăturii. Razele de lumină pătrund prin orificiu în tub, trec prin obiectul supus cercetării și vă redau o imagine mărită. Mișcînd de sus în jos brățara de reglare, veți obține o imagine mărită brusc.

Microscopul vă ajută să examinați celulele mari, învelișul lor și nucleul.

DIN UNITĂȚI, DETAȘAMENTE, GRUPE

Ajutorul nostru

Ne-am gîndit să dăm și noi, pionierii, o mînă de ajutor la strînsul porumbului de pe lotul de furaje al Sfatului Popular. Am pornit bucuroși într-acolo și în cîteva ore am cules porumbul de pe o suprafață de 3 hectare.

Am strîns și porumbul de pe lotul experimental al școlii noastre. Bogata recoltă obținută ne-a bucurat pe toți.

Gheorghe PASAT
cl. a VI-a,
Șc. de 7 ani, com. Oșești, reg. Iași

Școala noastră-i gata!

Pe zi ce trece, în curtea Școlii de 4 ani, Dimaci — comuna Suraia, se înalță zidurile unei noi clădiri. În pauze și după amiază vin aici și pionierii, să dea ajutor. Să-i vezi cum mai lucrează! Ba duc cărămizi, ba cară apă, mestecă mortarul, fac curat și fiecare dă zor să facă treabă cît mai multă...

Așa începusem, nu de mult, scrisoarea mea către redacție.

Acum însă școala cea nouă se ridică albă și frumoasă, în curte, alături de cea veche. În clasele ei e multă lumină, curățenie și copiilor le este și mai drag acum să vină la școală.

Ion DRĂGHICI
instructor superior,
com. Suraia — Bîrlad

Dragi prieteni,

Pretutindeni, pionierii organizează tot mai multe și mai interesante acțiuni în cinstea Congresului partidului. În unitatea noastră se duce o mare bătălie pentru strîngerea fierului vechi. Cu toții ne-am angajat ca pînă la Congres să adunăm 10.000 kg. N-a trecut mult de cînd am luat această hotărîre, și angajamentul nostru a început a se înfăptui. Și cu fiecare zi grămada de fier crește, crește mereu!

Cornelia CUPARENCU
Unit. nr. 7, Zărnești,
reg. Stalin.

MICUL TĂTAR

A venit toamna. Odată cu mirosul de ierburi uscate și frunze umede simți în nări și aerul rece. Stufui s-a îngălbenit, berzele au plecat de mult, și copiii se îndreaptă în fiecare dimineață către școală.

Pe uliță, dinspre „poligonul viilor", un flăcăiaș cît un degetar, cu nas cîrn, obrajii rotunzi și cravată roșie, vine sărind, cu ghiozdanul în spate.

E Memet — un tătăruș din clasa a IV-a de la Școala de 7 ani tătară, din Medgidia. Memet e un școlar silitor. Doi ani la rînd a primit diploma de merit, iar de curînd a devenit pionier. Tatăl lui s-a bucurat:

— Îmi pare bine, Memet. Vezi, partidul are grije și de copiii tătari. De toți copiii are grijă.

...Drumul de la școală spre casă e presărat cu noile construcții. Intr-o zi treceau împreună prin fața lor

— Memet — i-a spus tatăl, privind o clădire înaltă — să înveți bine, și cînd vei fi mare, să construiești și tu.

Memet n-a uitat spusele tatălui. De atunci, de multe ori întîrzie în fața mașinilor, a macaralelor și mai ales în jurul meșterilor, să-i vadă cum lucrează. Și la școală învață bine. Vrea să afle, să știe cît mai multe.

Dorința lui Memet este ca, atunci cînd va fi mare, să ajungă constructor, să clădească multe case, pentru toți oamenii.

ȘTEFAN ALECU
Corespondent

Credeam că sîntem primii

Pățania pe care vreau să v-o povestesc s-a întîmplat cu puțină vreme în urmă, la Școala medie de băieți nr. 1 din Timișoara.

În camera pionierilor, aplecat asupra mesei, președintele unității făcea niște socoteli. La prima vedere aveai impresia că rezolvă o problemă la matematică. Era însă cu totul altceva.

— Ei da, exclamă el radios. Vom fi cu siguranță primii! Ehei! Băieții noștri cunosc bine locurile unde se găsește fier vechi.

— Ce tot îndrugi acolo? îl întrebă Gelu, care tocmai intrase.

— Socoteam cît fier vechi am strîns.

— Și cît avem?

— Mult, mai mult de 2.300 kg.

Gelu fluieră a pagubă.

— Numai atît? Atunci înseamnă că ne-au luat-o înainte cei de la pedagogica germană. Au strîns 3.000 kg. Am auzit eu de la cineva.

— Ce spui? De unde știi? se sperie președintele. Fugi de-aci, se laudă — căută el să se liniștească. Dar tot trimise un pionier dintr-a V-a la școala germană să afle cum stau lucrurile.

— Da, așa este, îi comunică acesta cînd se întoarse. Am văzut fierul cu ochii mei.

Președintele se scărpină în cap necăjit.

— Ne-au luat-o înainte.. și noi, care credeam...

Dar lasă, unitatea va fi a doua. Ei și ce? Parcă a doua nu e bine? — se mîngîie el.

Speranța asta se spulberă însă și ea cînd în recreația treia, instructorul superior, care venise de la comitetul orășenesc, spuse colectivului de conducere al unității:

— Știți, băieți, nu prea stăm bine cu fierul vechi. Sînt multe școli care ne-au luat-o înainte. La Școala nr. 13 s-au strîns 2.800 de kg., și la Școala pedagogică romînă, 3.000 de kg. de fier vechi. Dar nu numai atît. Și cei din Cliciova ne-au întrecut. Au adunat 2.600 de kg. Ce spuneți de asta?

În primul moment, buimăcit de cifrele auzite, președintele unității nici nu știu ce să răspundă. Așa ceva nu-i trecuse niciodată prin minte. Hotărîrea o luă totuși pe loc.

— Nu ne lăsăm, tovarăse instructor! Trebuie să ne apucăm serios de lucru... Și tot noi o să fim primii. O să vedeți.

Radu POPA

În ajutorul activului pionieresc

Cînd coaja nucii nu-i amară

În sală se ivi un grup nu prea numeros de băieți. După ce admirară înveseliți o gazetă de perete intitulată „Dănilă Prepeleac" își luară o înfățișare grozav de preocupată și se așezară. Pentru ce înfățișarea aceea preocupată? Pentru că ei erau participanți la adunarea de instruire a activului pionieresc — o adunare la care, desigur, veselia urma să n-aibă invitație. La drept vorbind, băieții nu erau prea încîntați la gîndul că vor asista la cine știe ce referat lung, ținut de tovarășul instructor. Dar, ce să-i faci; chiar și nuca are coajă amară... Deci președinții de grupe, de detașamente, președinții unității și membrii colectivelor de conducere se așezară și-și puseră dinainte cîte o foaie de hîrtie și un creion. Se făcu liniște. O liniște desăvîrșită.

Instructorul superior Broască Petru îi privi zîmbind:

— Să începem, nu? Eu am un referat, precum știți! Iată, voi, cei de față, sînteți primii care veți răspunde de succesele sau insuccesele muncii pionierești din unitatea noastră. Cum însă doriți ca să aveți prilejul a răspunde numai de... succese, trebuie să știți ce aveți de făcut pentru a vă feri de... insuccese!

...Și instructorul începu să vorbească mai întîi despre Regulament, și anume despre îndatorirea pionierilor de a lua parte la muncile obștești. Clar, răspicat, fără a uita să dea exemple din viața de toate zilele a unității. N-a uitat de pildă să dea exemplu, vorbind despre muncile de folos patriotic, pe Isachi Neculai din clasa a VII-a, care a stîrpit vreo 8.000 de fluturi de pe lotul școlar. Insăși unitatea a obținut locul întîi pe raion la concursul tinerilor grădinari și pomicultori. Vasăzică, cu grădinăritul au mers bine: membrii colectivului pionieresc au datoria să îndrume munca pe aceeași cale.

...Tovarășul instructor vorbi apoi despre felul cum trebuie organizate adunările.

Dar tocmai cînd se pregătea să vorbească despre adunările de lucru ale grupei, ușa se deschise și cinci băieți intrară gălăgioși:

— Bună ziua. Vrem să ținem o adunare de grupă. Numaidecît!

— Tocmai aici v-ați găsit? se prefăcu mirat instructorul.

— Da! spuse cu tărie „președintele" gălăgioasei „grupe".

Noii veniți luară loc în băncile de lîngă cuier, și „președintele" începu:

— Vom discuta situația la învățătură. Invățătura este un lucru foarte important.

— Ce să facem ca să învățăm mai bine? întrebă un membru al „grupei".

— Liniște! îl repezi „președintele". Lucrul cel mai important este învățătura. Invățătura este...

— Cum să-l ajutăm pe Mihai care are trei de 2 la matematică? întrebă nerăbdător alt membru al „grupei".

— Liniște! făcu netulburat „președintele". Lucrul cel mai important pentru noi este, așa cum spuneam, învățătura. Invățătura e importantă pentru că e cel mai de seamă lucru pentru noi. Deci, cel mai însemnat lucru este...

...Spectatorii, membri ai activului pionieresc, izbucniră în rîs: cei din „grupa" de față începură a fugi din sală, fără ca „președintele" să observe. Rămăsese un singur băiat. Această minune se întîmplase pentru simplul motiv că băiatul... adormise legănat de vorbăria „președintelui" ca de un cîntec de leagăn.

Bineînțeles că „președintele" s-a mîniat, a țipat și s-a mirat că băieții din „grupa" sa fug de la adunări... In cele din urmă a fugit și el, urmărit de hohote de rîs. Vă dați seama că totul fusese de fapt o mică scenetă de teatru.

— Carevasăzică, așa a fost cu adunarea de grupă — continuă instructorul, ai cărui ochi licăreau cu șiretenie. Pionierii doreau să știe ce e de făcut pentru îndreptarea situației la învățătură, iar președintele lor le-ar fi vorbit ceasuri întregi despre „importanța învățăturii". O adunare trebuie să fie cît mai scurtă și fiecare trebuie să plece dumirit de ce anume are de făcut. Altminteri vom păți ca președintele de adineauri.

★

După cum se vedea, referatul era foarte interesant. Și continuă să fie așa pînă la sfîrșit. Instructorul le vorbi încă despre multe, despre sport, activitate artistică și chiar despre autoritatea pe care trebuie s-o aibă pionierii din activ. Cînd veni vorba despre autoritate, ușa bufni sub mîna unui nou venit. Acesta, un băiat cu chipul încruntat, intră și începu să se plîngă că, deși este „membru" în colectivul de conducere al detașamentului, n-are autoritate:

— Nu mă ascultă nimeni. Am țipat chiar la ei. Pe unul l-am amenințat chiar cu bătaia. Dar degeaba.

La plecare, hohotele de rîs ale celor prezenți îl urmăriră multă vreme pe băiatul fără autoritate...

— Alta e calea spre dobîndirea autorității — trase concluzia instructorul. Cu țipete și amenințări nu faci nimic. Ba pînă la urmă găsești vreunul mai colțos și... Dacă președintele a cîștigat dragostea și admirația celorlalți pionieri, atunci el are oricînd la îndemînă un colectiv pe care se poate bizui și care-i va recunoaște autoritatea.

Și referatul se depănă mai departe... La urmă se vorbi despre activitatea artistică și, pe loc, membrii activului pionieresc învățară un cîntec popular pe care cineva dintre dînșii îl auzise astă-vară în tabăra la Eforie:

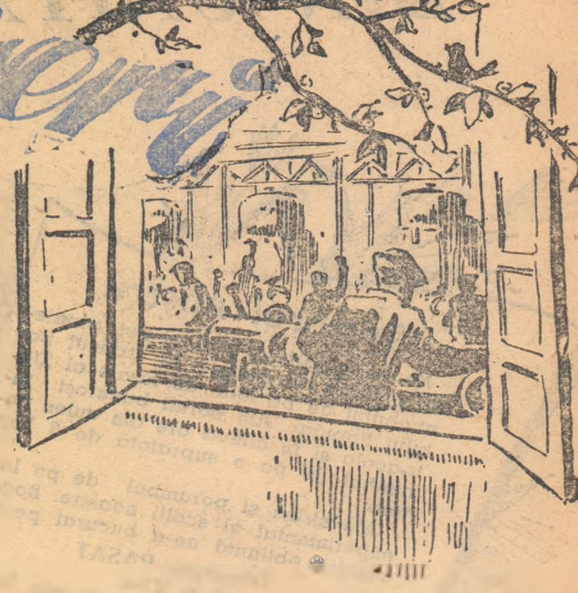
„Frunză verde măr domnesc,
Tra-la-la
„După joc mă prăpădesc,
Tra-la-la".

Apoi, membrii activului își luară angajamentul ca, în două săptămîni, întreaga unitate să cunoască acest cîntec.

Și astfel se termină după amiaza de instruire a activului pionieresc de la casa de copii școlari din Fălticeni.

Al. O. ZOTTA

Trei primăveri

A fost în seara de 26 aprilie a acestui an. Tînărul mecanic Gheorghe Obogeanu se întorcea spre casă, pe străzile liniştite ale oraşului. Işi scosese şapca, lăsînd vîntul răcoros să-i netezească fruntea, să-i fluture în voie şuviţele de păr. Paşii îi sunau altfel ca de obicei: mai energic, mai plin, mai bărbăteşte. Inima lui Gheorghe bătea şi ea altfel, aşa cum îţi bate numai sus, pe culmile munţilor, în aerul tare şi curat, şi însoţea cu zvîcnirea ei vie şi desluşită cadenţa paşilor. Gheorghe, cînd se întorcea singur seara, avea obicei să cînte încetişor. Dar în ceasul acela nu afla cîntec care să-i cuprindă în el tot gîndul, toată simţirea.

In seara aceea, Gheorghe fusese primit candidat de partid.

★

Un tînăr muncitor de 19 ani a păşit în rîndurile candidaţilor de partid. Inaltul titlu de comunist, care dăruie celui ce-l poartă tărie de cremene şi putere de uriaş, va lumina de-acum şi viaţa lui Gheorghe.

Acasă, tînărul mecanic a deschis fereastra. De afară pătrund miresmele minunate ale primăverii. Năvalnică, natura desface mugurii, dă vlagă nouă firului de iarbă. Gheorghe soarbe puternic aerul proaspăt, cu arome jilave. Gîndurile i se adună cu nesaţ sub tîmplă: tovarăşii din partid i-au dat încrederea lor. Pentru munca lui, pentru cinstea lui, l-au primit sub steagul învăpăiat şi glorios al partidului. Pe el, pe utemistul Gheorghe Obogeanu. Şi uite, parcă şi natura, care se umple de sevă nouă şi viguroasă, împarte cu el marea fericire. In mintea lui Gheorghe fulgeră deodată imaginea unei alte primăveri, din trecut...

★

1951, martie. Comuna Urşi, din regiunea Piteşti. Cîţiva tineri care abia au împlinit 14 ani sînt primiţi în U.T.M. Printre ei se află şi Gheorghe Obogeanu. Ia cu mîini uşor tremurătoare de emoţie carnetul roşu cu slovă aurie şi, dacă n-ar fi atîta lume în încăpere, l-ar lipi de obraz, de inimă.

Cu carnetul acesta pecetluit în buzunarul de la piept, s-a dus Gheorghe la Sibiu, la Şcoala profesională de energie electrică. A dat examen şi a intrat elev acolo. „Să nu mă întinezi niciodată, să mă porţi cu cinste", îi şoptea carnetul de la piept. Şi aşa a făcut Gheorghe. In şcoala lui erau 700 de elevi. In primul an de studii, el a ieşit al treilea din 700. Nu mult după asta, pe haina lui a sclipit insigna de evidenţiat al Rezervelor de muncă. In anul III, Gheorghe n-a avut nici o medie sub 5 şi a luat premiul I pe şcoală. Iar în clasa lui n-a fost nici un corijent.

★

Da, aşa a fost. Iar acum e în pragul a 20 de ani. E mecanic la I.R.U.M. Şi l-au primit candidat de partid. Da, acesta i-a fost drumul. In ochii lui Gheorghe, lumina amintirii stăruie însă şi-l poartă către începutul acestui drum. Inceput care a fost într-o altă primăvară, cea de-a treia mare primăvară din viaţa lui...

Părinţii lui Gheorghe, ţărani nevoiaşi, munciseră ani în şir pămînturile unui chiabur din sat. Aveau şase copii. Traiul le era împovărat de lipsuri. Gheorghe, din primii lui ani, a cunoscut amarul acelei vieţi necăjite. A crescut apoi, a început să înveţe carte. Se scula hăt de cu noapte şi, cu tăşcuţa în spate, bătea 6—7 kilometri pînă-n Stoiceni, fiindcă la ei, în Urşi, nu era şcoală...

Dar tot pe atunci, sub raza libertăţii pe care ne-o aduseseră dinspre soare-răsare fraţii sovietici, viaţa oamenilor simpli şi obijduiţi din ţara noastră şi-a croit alt făgaş. Au pornit să se schimbe multe şi-n satul lui Gheorghe. Iar ei, ţîncii satului, au deschis ochii spre alt viitor...

Şi a venit şi primăvara aceea a lui 1950. Intr-o clasă gătită de sărbătoare, 30 de copii au primit, din mîinile unei fete, înalte şi cu grai plăcut ca de soră, 30 de colţare roşii de mătase. Primii pionieri din sat. Intre dînşii era şi Gheorghe.

Seara, proaspeţii pionieri au organizat o serbare. De trei ori după aceea au trebuit să repete micul lor festival artistic, aşa de mult le plăcuse sătenilor.

La cîteva săptămîni după asta, cei 30 au avut primul lor foc de tabără. Jăratecul licărind prietenos, foşnetul pădurii, primul cîntec pionieresc cîntat sub spuza stelelor de mai s-au încrustat în amintire pentru totdeauna.

Şi totul era, în viaţa lor pionierească, nou, atrăgător, emoţionant.

A venit vara. Atunci au văzut pentru prima dată sătenii din Urşi cum pe mirişte, în urma secerătorilor, se risipesc ca mărgelele pionierii satului şi strîng cu hărnicie spicele căzute. S-au minunat, i-au preţuit şi au prins drag de ei.

Peste tot, pionierii făceau treabă bună, cu folos. Strîngeau jir, iscodeau soiuri noi de legume, plantau puieţi în prundişurile de pe Valea Topologului, ca să împiedice alunecările de teren.... Acolo, în mijlocul organizaţiei dragi, pionierul Obogeanu Gheorghe învăţa să-şi iubească fierbinte patria, să-i dăruie puterile şi priceperea lui toată.

★

O dimineaţă obişnuită de lucru la I.R.U.M.-Sibiu. Bocănit de ciocane, zbîrnîit de strunguri. Tînărul Obogeanu meştereşte ceva la un motor auto. Lu[...] crează atent, cu mişcări sigure, dînd viaţă, ca un vrăjitor, mecanismului complicat. Obogeanu e muncitor fruntaş. Nu degeaba, acum de curînd, întreprinderea a trimis o scrisoare de mulţumire şcolii unde a învăţat Gheorghe. Dar acum şi-a îndoit strădania. Tovarăşii din partid i-au dat încrederea lor, primindu-l candidat. Şi Gheorghe vrea să îndreptăţească încrederea asta prin fapte, prin muncă şi mai dîrză.

Iată însă că, printre zgomotele atelierului, urechea ageră a lui Gheorghe prinde o zvoană depărtată, care parcă numai pentru el sună. Se duce la fereastră. Nu s-a înşelat: trec pe stradă pionierii, în răpăitul vesel al tobelor. Candidatul de partid Gheorghe Obogeanu îi priveşte îndelung, cu ochi strălucitori. Trec pionierii. Colţarele de mătase împurpurată fîlfîie uşor sub vînt.

Cravată roşie, simbol neuitat! Tu eşti pentru Gheorghe o flăcăruie scumpă, mereu străjuitoare acolo, la începutul lui de drum şi care-i face peste timp şi zare semn de prietenie, de îmbărbătare, de îndemn.

Vasile MANUCEANU

GRIGORE ALEXANDRESCU

— 70 de ani de la moartea poetului —

Iată ce ne povesteşte Ion Ghica, unul dintre prietenii lui Gr. Alexandrescu: „Se ivise pe banca din fund, lîngă perete, un tînăr — parcă-l văd — înfăşurat într-un surtuc cafeniu, cacheş, foarte oacheş, părul negru, sprîncenele îmbinate, ochii căprii şi scînteietori; mustaţa îi mijea pe buză. Nu ştiu, mica deosebire de vîrstă, sau superioritatea ce credea că aveam noi în limba ce venea să înveţe şi el, îl făcea să se ţie arazna. La sfîrşitul clasei, noi ieşeam grămadă şi zgomotoşi, pe cînd el se strecura binişor şi îşi lua drumul singur spre casă". Aşa era poetul în vremea cînd învăţa la şcoala lui Vaillant...

Grigore Alexandrescu a avut o copilărie tristă, plină de lipsuri. A rămas orfan de timpuriu. Nevoit să-şi părăsească oraşul natal, Tîrgovişte, pleacă la Bucureşti, unde un unchi al său îl adăposteşte într-o odăiţă de sub scara mitropoliei. Tînărul are prilej să citească volumele găsite în podul mitropoliei, prăfuite şi împrăştiate. Colegii de la şcoala lui Vaillant se miră pe drept cuvînt de uimitoarea-i memorie şi de marea sa pasiune pentru literatură. Poetul Iancu Văcărescu l-a cunoscut şi, entuziasmat de calităţile sale, i-a prezis: „Băiete, tu o să fii un poet mare".

Cuvintele vîrstnicului poet n-au întîrziat să se adeverească.

La numai cîţiva ani după aceea, ca poet, Grigore Alexandrescu devine din ce în ce mai apreciat şi mai iubit. In versurile sale, el se împotriveşte cu hotărîre nedreptăţii şi tiraniei feudale.

Poetul se alătură mişcării premergătoare revoluţiei de la 1848. El simte apropierea revoluţiei care avea să clatine „a lumii temelie" şi cheamă prin versurile sale („Anul 1840") la pregătirea acestei revoluţii. Din nemărginita dragoste de patrie a poetului, s-au născut numeroase poezii patriotice, închinate trecutului de vitejie al poporului. („Umbra lui Mircea la Cozia", „Mormintele" (la Drăgăşani), „Răsăritul lunii la Tismana").

Fabulele, cele mai cunoscute creaţii ale sale, biciuiesc moravurile claselor stăpînitoare şi scot în lumină trăsăturile celor simpli, cinstiţi.

In 1860, poetul este atins de o boală grea, care-l ţintuieşte la pat 25 de ani. Se stinge din viaţă în anul 1885.

In cei 70 de ani scurşi de la moartea lui Grigore Alexandrescu, poporul n-a dat uitării creaţiile sale poetice. Opera lui va dăinui şi va fi mereu îndrăgită, pentru că el şi-a legat soarta lui proprie de soarta poporului:

„Eu nu-ţi cer în parte nimica pentru mine.

Soarta-mi cu a mulţimii aş vrea să o unesc". (Anul 1840).

Ileana Dragoş

Şi acum te aşteaptă spre seară

Şi acum te aşteaptă spre seară,
Lîngă poarta uzinei, copii;
Nişte ţînci cu privirea ştrengară
Şi-o fetiţă cu bucle-aurii.

Cînd te văd, ei aleargă spre tine,
Te-mpresoară cu dragostea lor.
Intr-o clipă-ţi sînt braţele pline
Cu rămicuri gingaşe şi flori.

Le eşti drag dintr-o zi cînd la şcoală
Te-au poftit pionierii-ntre ei.
Le-ai vorbit despre ani de răscoală,
Despre greva din treizeci şi trei.

Povesteai cum prin viscol şi ploaie
Impărţea manifeste pe-ascuns
Un băiat. Prin sărmanele-i straie,
Plumbii grei nu odat-au pătruns.

Al tăiatului chip n-ai spus cum e,
Nici de este în viaţă acu'
Nici măcar n-ai rostit al său nume,
Dar copiii ştiau c-ai fost tu.

Treburi noi într-o zi te chemară
Şi-ai plecat spre un sat depărtat.
Cîte unii-ţi scriau, bunăoară
Că prietenii mici te-au uitat.

Dar copiii-nfruntînd depărtarea
Au venit să te vadă curînd.
Ei umplură de cîntece zarea;
Tu erai fericit ca nicicînd.

Şi acum te aşteaptă spre seară,
Lîngă poarta uzinei, copiii;
Nişte ţînci cu privirea ştrengară
Şi-o fetiţă cu bucle-aurii.

Redacţia şi administraţia: Bucureşti Piaţa Scînteii, tel. 7.61.00, 7.60.10. Abonamentele se fac la toate OFICIILE POŞTALE şi SECŢIILE RAIONALE DE DIFUZARE A PRESEI
Taxa plătită în numerar conform aprobării Dir. Gen. P.T.T. 100.114 Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii, „I. V. Stalin". SIAS — 3452 — 52